

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa og Nordamerika

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 9. september 2013

Rådsmøde (almindelige anliggender) den 30. september 2013

SAMLENOTAT

<u>1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 24.-25. oktober 2013</u>	<u>2</u>
<u>2. Den fremtidige europæiske samhørighedspolitik.....</u>	<u>4</u>

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 24.-25. oktober 2013

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Den faste formand for Det Europæiske Råd (DER) har indkaldt til møde i DER den 24.-25. oktober 2013 med temaerne innovation og den digitale dagsorden, det østlige partnerskab samt drøftelse af den sociale dimension i ØMU'en og implementering af vækst- og beskæftigelsespagten.

2. Baggrund

I henhold til gældende praksis forbereder Rådet (almindelige anliggender) møder i Det Europæiske Råd

3. Formål og indhold

Der forventes på rådsmødet at være en kort præsentation af den kommenterede dagsorden (endnu ikke udsendt) for mødet i Det Europæiske Råd den 24.-25. oktober 2013, som Rådet forventes at tage til efterretning. Det ventes, at mødet i Det Europæiske Råd vil fokusere på innovation og den digitale dagsorden samt det østlige partnerskab. Herudover ventes stats- og regeringscheferne også at skulle drøfte den sociale dimension i styrkelsen af ØMU'en samt opfølgning på rapporten fra Europa-Kommissionen og den europæiske investeringsbank (EIB) vedr. implementeringen af vækst- og beskæftigelsespagten. Sluttelig vil DER muligvis også adressere specifikke eksterne relationer i lyset af udviklingen på den internationale scene.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant

7. Konsekvenser

Det ventes ikke, at mødet i Det Europæiske Råd den 24.-25. oktober 2013 i sig selv indebærer statsfinansielle konsekvenser eller direkte konsekvenser for EU's budget, for samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet. Det er dog muligt, at mødet i Det Europæiske Råd vil blive fulgt op af konkrete retsakter, målsætninger, konklusioner eller andet, der vil kunne få sådanne konsekvenser. Disse kan dog ikke vurderes på nuværende tidspunkt.

8. Høring

Sagen ventes ikke sendt i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdning kendes ikke på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at tage dagsordenen for Det Europæiske Råd den 24.-25. oktober 2013 til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

2. Den fremtidige europæiske samhørighedspolitik

KOM (2011) 0607, KOM (2011) 0610, KOM (2011) 0611, KOM (2011) 0612, KOM (2011) 0614, KOM (2011) 0615, KOM (2012) 0496, KOM (2013) 0146, KOM (2013) 0246

Revideret notat forud for rådsmøde (almindelige anliggender) den 30. september 2013. Nye afsnit er markeret med streg i margin.

1. Resume

Såfremt der kan opnås et forhandlingsresultat med Europa-Parlamentet forinden, ventes Formandskabet at forelægge de sidste dele af trilog-forhandlingerne om samhørighedspakken til politisk enighed. Der ventes i givet fald for navnlig at være tale om makroøkonomisk konditionalitet. Det er imidlertid også muligt, at punktet alene vil tage form af en fremskridtsrapport vedr. trilog-forhandlingerne med Europa-Parlamentet.

2. Baggrund

Kommissionen har den 6. oktober 2011 fremlagt forslag til de nye strukturfondsforordninger, der skal erstatte de nuværende forordninger EF 1080/2006 om den Europæiske Fond for Regionaludvikling, EF 1081/2006 om den Europæiske Socialfond, EF 1082/2006 om Europæiske Gruppe for Territorialt Samarbejde, EF1083/2006 om generelle bestemmelser for samhørighedspolitikken og EF 1084/2006 om Samhørighedsfonden. Forslaget erstatter desuden dele af den nuværende RFO (EF) nr. 1698/2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og dele af den nuværende RFO (EF) nr. 1198/2006 om Den Europæiske Fiskerifond. På baggrund af de hidtidige drøftelser på råds- og arbejdsgruppeniveau fremlagde Kommissionen den 11. september 2012 et revideret udkast til den overordnede strukturfondsforordning. Den 12. marts 2013 fremsatte Kommissionen et revideret forslag til udmøntning af konklusionerne fra Det Europæiske Råd den 7.-8. februar 2013 for så vidt angår ungdomsbeskæftigelsesinitiativet. Endelig har Kommissionen den 22. april 2013 fremsat et revideret forslag med henblik på at bringe det administrative gennemførelsessystem for Den Europæiske Hav- og Fiskerifond på linje med samhørighedspolitikken og dermed gøre reglerne sammenhængende på tværs af fondene.

Kommissionens forslag til den overordnede strukturfondsforordning har hjemmel i artikel 177 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde, der berettiger Rådet og Europa-Parlamentet til at fastlægge strukturfondenes hovedopgaver, formål og indretning.

3. Formål og indhold

Det foreliggende forslag til forordning vil danne grundlag for implementeringen af målsætningen om en harmonisk udvikling af EU som fastlagt i TEUF artikel 174 for perioden 2014 til 2020.

Den generelle forordning fastlægger de *overordnede principper for indhold og forvaltning af fondene under den fælles strategiske ramme* i de enkelte lande (artikel 1 til 6). Disse principper skal gælde både for samhørighedsfonden, strukturfondene samt landdistrikts- og fiskerifonden. Kommissionens forslag sigter på at opnå en bedre effekt af de anvendte midler i fondene. Dette skal opnås gennem en mere stringent planlægnings- og evalueringsproces og krav til koncentration af indsatsen på bestemte tematiske målsætninger i overensstemmelse med Europa2020-strategien. Den nye institutionelle ramme knyttes eksplicit an til EU's vækst- og beskæftigelsesstrategi, som koordineres i det nyligt skabte europæiske semester.

Den nye ramme består af:

1. En *fælles strategisk ramme* (artikel 10 til 12 i forslag til den generelle strukturfondsforordning samt et nyt bilag), som udover samhørighedspolitikken ligeledes omfatter landdistriktsfonden (EAFRD) og fiskerifonden (EMFF), der begge er en del af den fælles landbrugspolitik og den fælles fiskeripolitik.
2. Efterfølgende indgår landene en *partnerskabskontrakt* med Kommissionen, der fastlægger de nationale rammer for samhørighedspolitikken i det enkelte land for hele programperioden (artikel 13 til 15). Kontrakterne udarbejdes af medlemslandet ved inddragelse af partnerskaber (for eksempel arbejdstager- og erhvervsorganisationer) og skal være baseret på analyser af landenes udviklingsbehov i forhold til den fælles strategiske ramme, de nationale reformprogrammer og tage højde for relevante henstillinger fra Rådet.
3. Samtidig fastlægger kontrakterne rammerne for implementering og forvaltning af de forskellige *operationelle programmer*, som indsatsen udrulles igennem.
4. Endeligt indeholder partnerskabskontrakten en liste over de *forudsætninger*, der skal være opfyldt (artikel 17 om *ex ante konditionalitet*) vedrørende de forskellige tematiske målsætninger. Kommissionen lægger til grund, at sådanne forudsætninger – for eksempel af administrativ eller lovgivningsmæssig karakter – skal være til stede for at opnå en god effekt af EU-midlerne. Hvor disse endnu ikke er opfyldt, skal landene fastlægge en tidsplan for deres opfyldelse. Ikke-opfyldelse af de fastlagte betingelser kan danne grundlag for, at Kommissionen suspenderer udbetaling af samhørighedsmidlerne. Forudsætningerne vil ligeledes fremgå af partnerskabskontrakten.

På grundlag af partnerskabskontrakten implementeres samhørighedspolitikken, landdistriktsfondspolitikken og fiskerifondspolitikken i de enkelte lande gennem et eller flere programmer (artikel 23 til 27). I forhold til de nuværende forordninger strammes krav om indhold, udformning og anvendelse af indikatorer. Navnlig øges inddragelsen af berørte lokalsamfund i planlægningsprocessen og fordelingen af midler på måder, hvor der ikke tages de samme hensyn til national praksis som hidtil (artikel 28 til 31). Udover en styrkelse af den løbende *overvågning og evaluering* af strukturfondsprogrammerne (artikel 41 til 50) skal Kommissionen i 2017 og 2019 foretage en strategisk gennemgang af implementeringen af programmerne. Resultatet af disse gennemgange skal blandt andet danne grundlag for fordelingen af en resultatreserve til hvilken der afsættes 5 pct. af ressourcerne (artikel 18 og 20).

Forslaget forudser, at *bele samhørighedspolitikken, landdistriktsfonden og fiskerifonden* underlægges en udvidet *makroøkonomisk konditionalitet* (artikel 21).

Udover – som hidtil – at fremme ligestilling, bæredygtig udvikling og beskytte og forbedremiljøet forudser Kommissionens forslag, at bekæmpelsen af *klimaforandringer* ligeledes indgår som tværgående hensyn i samhørighedspolitikken (artikel 7 og 8).

Endvidere indeholder forslag til den generelle forordning en række mere tekniske afsnit om finansieringsinstrumenter (artikel 32 til 40), teknisk assistance (artikel 51 og 52), støttebetingelser (artikel 55 til 61), forvaltnings- og kontrolsystemer, blandt andet med krav om etablering af en

akkrediteringsmyndighed, om anvendelse af IT-systemer og indførelse af årlige regnskaber for programmerne (artikel 62 til 80).

Den generelle samhørighedsforordning definerer endvidere, hvilke *områder* og *formål*, der er støtteberettigede (artikel 81 til 86) under den Europæiske Fond for Regionaludvikling, den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden. Som hidtil vil især de fattigste regioner (defineret ved et regionalt BNP pr. capita på under 75 pct. af EU-gennemsnittet) være støtteberettigede. Systemet med overgangsstøtte, der blev givet til regioner, som tidligere var fattige, foreslås erstattet ved en ny kategori af støtte til mellem-indkomstregioner (defineret som områder med et regionalt BNP pr. capita på 75 til 90 pct. af EU-gennemsnittet). Principperne for tildeling af støtte til de mere velstående regioner samt støtten gennem samhørighedsfonden (der gives til stater med et nationalt BNP pr. indbygger på under 90 pct. af EU-gennemsnittet) opretholdes principielt som hidtil, om end der indføres en overgangsordning for lande, der ikke længere er berettiget til støtte fra Samhørighedsfonden. Det forventes, at samtlige nye medlemsstater samt Portugal og Grækenland omfattes af samhørighedsfonden eller overgangsordninger herfor. I modsætning til tidligere, hvor medlemslandene selv kunne beslutte fordelingen mellem regionalfonden og socialfonden, foreskrives nu mindstekvoter for socialfonden. I de mest velstående regioner foreslås, at 52 pct. af midlerne anvendes under Socialfonden. Endeligt forudses, at det territoriale samarbejde videreføres.

Hertil kommer specifikke bestemmelser, der er fælles for den Europæiske Fond for Regionaludvikling, den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden. Disse foreskriver udarbejdelsen af operationelle programmer (artikel 87 til 99), overvågning, information og kommunikation (artikel 100 til 111), særlige forvaltningskrav – blandt andet om akkreditering af forvaltningsmyndighederne (artikel 112 til 118), finansforvaltning, herunder udbetaling af forskud fra Kommissionen og krav om erklæringer i forbindelse med betalinger (artikel 119 til 139) og undtagelser i forbindelse med antallet af kontroller på stedet for små projekter (artikel 140).

Endeligt indeholder forslaget bestemmelser om komitologi, delegerede retsakter og overgangsbestemmelser (artikel 141 til 147).

Forordningen om den Europæiske Fond for Regionaludvikling fastlægger denne fonds målsætning som støtte til vækst og beskæftigelse og det territoriale samarbejde gennem, erhvervsinvesteringer, infrastrukturinvesteringer, forskning og innovation og støtte til regional og lokal udvikling (artikel 3). Forslaget indeholder bestemmelser om tematisk koncentration af støtteindsatsen (artikel 4) og investeringsprioriteter (artikel 5), med henblik på at sikre, at midlerne anvendes hensigtsmæssigt. Der defineres målindikatorer, således at resultaterne bedre kan evalueres (artikel 6). Endeligt indeholder den særbestemmelser for støtte til bæredygtig byudvikling (hvortil der øremærkes 5 pct. af regionalfondsmidlerne), områder med særlige geografiske forhold og områder i den yderste periferi af Europa, hvilke er de franske, spanske og portugisiske oversøiske territorier (artikel 7 til 11).

Forordningen om den Europæiske Fond for Regionaludvikling suppleres af en ny forordning om principperne for grænseoverskridende territorielt samarbejde. Til denne del vil der blive afsat ca. 3,5 pct. af de samlede samhørighedsmidler. Udover de ovenfor omtalte støttemuligheder fastlægges, at regionaludviklingsfonden endvidere støtter samarbejdet mellem regioner langs EU's interne og nogle eksterne grænser og kyststrækninger samt tværnationalt og interregionalt samarbejde

over større afstande (artikel 3 og 4). Udover investeringsprioriteterne i regionfundsforordningen (artikel 5) gives der mulighed for investeringer, der fremmer integration af arbejdsmarkedene, ligestilling, uddannelse og kapacitetsopbygning i tilstødende grænseregioner, samt udvikling og gennemførelse af makroregionale strategier (artikel 6). Endvidere fastlægger forordningen regler for planlægning og administration af det territoriale samarbejde (artikel 7 til 31).

Forordningen om den Europæiske Socialfond forudser, at fonden skal fremme høj beskæftigelse, arbejdskraftens mobilitet, uddannelse, ligestilling, social inklusion og bekæmpelse af fattigdom (artikel 2). Disse målsætninger skal nås gennem investeringer i direkte beskæftigelsesfremmende aktiviteter, men også i uddannelse, aktiv integration og bekæmpelse af fattigdom samt institutionsopbygning (artikel 3). Forslaget indeholder ligeledes bestemmelser om tematisk koncentration af indsatsen (artikel 4) med henblik på at nå størst mulig effekt og definition af målintikatorer (artikel 5) med henblik på at kunne evaluere de opnåede resultater. Implementeringen kan ske i samarbejde med arbejdsmarkedets parter (artikel 6). Der lægges særlig vægt på, at indsatsen fremmer ligestilling (artikel 7) og tager hensyn til mindretal med særlige udfordringer, herunder handicappede (artikel 8). Endvidere bør indsatsen støtte social innovation (artikel 9) og omfatte tværnationalt samarbejde (artikel 10). Endeligt indeholder forordningen en række tekniske bestemmelser om forvaltningen af fonden (artikel 11 til 16).

Forordningen om Samhørighedsfonden fastlægger, at fonden fremmer den økonomiske udvikling i de fattigere EU-lande gennem investeringer indenfor miljøbeskyttelse, bekæmpelse af klimaforandringer og transportinfrastruktur (artikel 2 og 3).

Forordningen om tilpasning af de Europæiske Grupperinger for Territorialt Samarbejde sigter primært på at fremme det grænseoverskridende samarbejde mellem nationale og regionale myndigheder gennem en række forenklinger af forvaltningsstrukturen for disse grupperinger. Baggrunden er, at den nuværende regulering har vist sig at være forvaltningsmæssig tung, hvorfor der kun i meget begrænset omfang er etableret sådanne grupperinger.

De hidtidige drøftelser i Rådet og på lavere niveau tyder på en generel støtte til Kommissionens forslag blandt medlemslandene. Visse lande har dog kritiseret Kommissionens forslag om at udvide makrokonditionaliteten til at omfatte alle strukturfonde, men ikke øvrige dele af EU's budget, da man finder, at forslaget primært rammer de store modtagere af midler under samhørighedspolitikken. Enkelte lande har tilkendegivet bekymring om en styrket tematisk koncentration, da man frygter tab af fleksibilitet i udmøntningen af forslaget.

Ved rådsmødet for almindelige anliggender den 24. april 2012 blev der opnået foreløbig enighed i form af en delvis generel indstilling om forhandlingsblokkene *forvaltning og kontrol, støtteberettigelse, store projekter, monitorering og evaluering, ex ante konditionalitet* samt *programmering*.

Ved rådsmøde for almindelige anliggender den 26. juni 2012 opnåede Rådet endvidere foreløbig enighed (delvis generel indstilling) om forhandlingsblokkene for *tematisk koncentration og målsætninger, finansielle instrumenter, indtægtsgivende projekter og resultat gennemgang*. Et lille antal medlemslande havde gerne set, at man under tematisk koncentration i højere grad skulle tage hensyn til ø-regioner, mens andre lande gjorde dette betinget af særlig hensyntagen til hovedstadsregioner. Idet der ikke var tilstrækkelig støtte hertil i Rådet, indgik disse elementer dog ikke i den foreløbige enighed.

Siden indgik Rådet ved rådsmødet den 16. oktober 2012 delvis generel indstilling om yderligere 7 forhandlingsblokke: 1) *information og kommunikation samt teknisk bistand* 2) *elementer i forordningen om europæisk territorialt samarbejde* 3) *territorial udvikling* 4) *finansielle spørgsmål, der ikke indgår i MFF (ikke-overførbare midler, additionalitet og graduering af medfinansieringssatser)*, 5) *landespecifikke henstillinger*, 6) *forvaltning og kontrol (tilpasning til finansforordningen) samt 7) indikatorer.*

Ved rådsmødet den 20. november 2012 indgik man delvis generel indstilling om diverse restbestemmelser vedrørende *finansforvaltning* og den *fælles strategiske ramme.*

Efterfølgende er der i coreper opnået enighed om de sidste restbestemmelser samt om indskrivning af de samhørighedsrelevante dele af MFF-aftalen i lovgivningsteksten. Der er sideløbende forhandlet med Europa-Parlamentet og opnået foreløbig enighed om de fleste tekniske forhandlingskapitler. Dog udestår dele af socialfondsforordningen, kapitlet om finansforvaltning samt udmøntning af MFF-aftalen for så vidt angår samhørighedspolitikken. Et udvalg af disse emner kan blive forelagt Rådet til politisk enighed med henblik på at istemme en aftale med Europa-Parlamentet. Der forventes i givet fald for indeværende navnlig at kunne blive fokus på den præcise udformning af den makroøkonomiske konditionalitet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

De hidtidige drøftelser i Europa-Parlamentets Regi-udvalg bekræfter en grundlæggende støtte til Kommissionens forslag til nye samhørighedsforordninger. Regi-udvalget er dog bekymret over, at Kommissionens forslag pålægger medlemslandene for store restriktioner for anvendelsen af samhørighedsmidlerne og stiller for store krav til planlægning og dokumentation af de opnåede resultater.

Regi udvalget vedtog den 11. juli en rapport (forhandlingsramme), som foreslår at give medlemslandene mere fleksibilitet i kravene til planlægning og evaluering af samhørighedsprogrammerne i de enkelte lande, navnlig i forhold til ex ante konditionalitet. Samtidig forudser rapporten dog en øget inddragelse af regionale og lokale myndigheder samt interesseorganisationer. Endvidere lægger rapporten op til, at makroøkonomisk konditionalitet og resultatreserve udgår.

5. Nærhedsprincippet

Idet forslaget til forordning vedrører EU's samhørighedspolitik, den fælles landbrugspolitik og den fælles fiskeripolitik, kan det kun behandles på EU-niveau. Det er således i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Forslag til de nye samhørighedsforordninger ventes at nødvendiggøre ændring af Lov nr. 1599 af 20. december 2006 om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Socialfond – som ændret ved lov nr. 1272 af 16. december 2009 og lov nr. 718 af 25. juni 2010 samt afledt, Bekendtgørelse nr. 1132 af 24. november 2008 om henlæggelse af beføjelser til Erhvervs- og Byggestyrelsen efter lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond, Bekendtgørelse nr. 358 af 18. april 2007 om ansvar og kompetencefordeling m.v. i forbindelse med administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond, Bekendtgørelse nr. 1137 af 26. november 2008 om ændring af bekendtgørelse om ansvar og kompetencefordeling m.v. i forbindelse med administration af tilskud fra

Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond, Bekendtgørelse nr. 71 af 21. januar 2010 om ændring af bekendtgørelse om ansvar og kompetencefordeling m.v. i forbindelse med administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond og Bekendtgørelse nr. 207 af 5. marts 2010 om støtteberettigelse, regnskab, revision og kontrol m.v. i forbindelse med udbetaling af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond.

Ligeledes kan forudses, at forslag til nye samhørighedsforordninger vil nødvendiggøre ændring af Lov nr. 309 af 30. april 2008 om administration af forordning om oprettelse af en europæisk gruppe for territorielt samarbejde (EGTS).

Desuden kan forslaget indebære, at Lov nr. 316 af 31. marts 2007 om udvikling af landdistrikterne (landdistriktsloven), Lov nr. 1552 af 20. december 2006 om udvikling af fiskeri- og akvakultursektoren (fiskeriudviklingsloven) og Lov om erhvervsfremme (Lovbekendtgørelse nr. 1715 af 16. december 2010) skal ændres.

7. Konsekvenser

Forslag til nye samhørighedsforordninger skal ses i sammenhæng med forslaget til den flerårige finansielle ramme 2014 – 2020, som vil have væsentlige statsfinansielle konsekvenser i form af Danmarks årlige bidrag til EU's budget.

Forslaget skal ligeledes ses i sammenhæng med forslaget til ny forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne og forslaget til ny forordning om Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, samt forslag om forordning til den Europæiske Fond for Regionaludvikling, forordning om Territorialt Samarbejde, forordning om Grupper for Territorialt Samarbejde, forordning om den Europæiske Socialfond og forordning om Samhørighedsfonden.

Kommissionen lægger i sit opdaterede forslag, som bl.a. tager højde for optagelsen af Kroatien, op til, at der til samhørighedsfonden og strukturfondene anvendes 339 mia. euro i 2011 priser (ca. 2.525 mia. kr.) over perioden 2014-2020. Danmark finansierer i indeværende periode ca. 2 pct. af EU's budget. Opretholdes denne andel, indebærer det, at Danmark vil skulle bidrage med ca. 51 mia. kr. over perioden 2014 til 2020 til finansieringen af EU's samhørighedspolitik.

For Den Europæiske Hav- og Fiskerifond lægger Kommissionen op til, at der anvendes ca. 6,9 mia. euro (ca. 51 mia. kr.) i 2011-priser for perioden 2014-2020. Under forudsætning af, at Danmark fortsat betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter, indebærer det, at Danmark vil skulle bidrage med ca. 138 mio. euro (1 mia. kr.) over perioden 2014 til 2020 til finansieringen af den Europæiske Hav- og Fiskerifond.

For den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) lægger Kommissionen op til, at der i faste 2011-priser anvendes ca. 92 mia. euro (ca. 685 mia. kr.) for perioden 2014 – 2020. Under forudsætning af at Danmark fortsat betaler ca. 2 pct. af EU's udgifter, indebærer det, at Danmark vil skulle bidrage med ca. 1,8 mia. euro (ca. 13,7 mia. kr.) over perioden 2014 til 2020 til finansieringen af den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne.

Forslaget ventes at styrke beskyttelsesniveauet, idet bekæmpelse af klimaforandringer udover miljøbeskyttelse indgår både som tværgående hensyn og støtteværdigt formål i samhørighedspolitikken.

8. Høring

Forslaget har været i høring hos Danske Regioner, Kommunernes Landsforening, DA, DI, SALLA, LO, FTF, Danske Handicaporganisationer, Forbrugerrådet, Kvinderådet, Sammenslutningen af Danske Småøer, Landbrug og Fødevarer, Danmarks Fiskeriforening, Danish Seafood Association, Dansk Akvakultur, Landdistrikternes Fællesråd, Greenpeace og WWF Danmark, Håndværksrådet, Finansrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, AC, Danske Arkitektvirksomheder, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Tekniq, de seks regionale Vækstfora og Danmarks Vækstråd.

Danske Regioner ønsker, at samhørighedspolitikken fortsat omfatter alle regioner, hvorfor man er bekymret over, at regeringen ønsker en reduceret budgetramme for samhørighedspolitikken. Danske Regioner er som udgangspunkt positiv over for hovedarkitekturen i tilrettelæggelsen af den næste strukturfondsperiode, mens man i forhold til tematisk koncentration fremhæver nødvendigheden af fleksibilitet i udmøntningen. Danske Regioner finder det tilfredsstillende, at der lægges stor vægt på flerniveaustyring af strukturfondsmidlerne, og at det i forordningen er nøje præciseret, at de regionale parter obligatorisk skal involveres i beslutningerne. Endeligt er det vigtigt at sikre, at forvaltningen af de nye programmer ikke bliver tungere end de nuværende.

Kommunernes Landsforening betoner, at det er vigtigt, at Danmark fortsat modtager støtte fra samhørighedspolitikken. Man er positiv overfor den nye planlægningsramme og ønsker, at kommunerne inddrages i udarbejdelsen af de nye partnerskabskontrakter; samtidig bør kommunerne indgå i de lokale aktionsgrupper. Vedrørende støtte til mellem-indkomstregioner frygter Kommunernes Landsforening, at dette kan svække incitamentet for videre udvikling. Kommunernes Landsforening støtter fokus på ligestilling, miljø og klimaforandringer som tværgående hensyn og ser gerne at proportionalitetsprincippet styrkes yderligere. Endeligt argumenterer Kommunernes Landsforening for øget dokumentation af de opnåede resultater.

Landbrug & Fødevarer er enige i, at de indsatser, der igangsættes via fondene skal ske koordineret, så det sikres, at de komplementerer hinanden. Det er ligeledes vigtigt, at indsatsen måles og evalueres, så den bedste effekt af pengene opnås. Det er dog helt afgørende, at det ikke resulterer i et administrativt tungt set-up. Endvidere bemærker Landbrug & Fødevarer, at ifølge forordningsforslaget art. 59, stk. 1 kan der ikke ydes 100 pct. tilskud til ansøgers bidrag i form af naturalier. Landbrug & Fødevarer mener, at det i visse tilfælde bør være muligt at yde 100 pct. tilskud til ansøgers eget arbejde. Endelig finder Landbrug- og Fødevarer, at det er positivt, at forslaget giver mulighed for at yde tilskud til overhead (art. 58), idet man dog vurderer, at satserne er for lave til at dække de reelle indirekte omkostninger.

WWF finder, at samhørighedspolitikken har potentiale til at bidrage til en acceleration af den grønne omstilling og vækst. WWF opfordrer derfor den danske regering til at arbejde for, at både klima og biodiversitet bliver tværgående hensyn i samhørighedspolitikken, og at investeringer i energibesparelser, vedvarende energi, ressourceeffektivitet, forvaltning af biodiversitet og grøn infrastruktur prioriteres i alle regioner. WWF deler regeringens vurdering af, at Kommissionens

forslag om at fastsætte målrettede betingelser, som skal opfyldes for at skabe effektive investeringer fra fondene, er positiv, herunder at finansiering kan suspenderes pga. manglende fremskridt i forhold til de aftalte mål i programmerne. WWF støtter ligeledes etableringen af en europæisk resultatreserve, som vil blive uddelt til de bedste projekter, efter gennemgang i 2017 og 2019 – hvor det selvfølgelig er væsentligt, at miljøkriterier indgår og vægtes i vurderingen af projekternes målopfyldelse.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Tyskland, Danmark, Nederlandene og UK har arbejdet sammen om, hvordan ”better spending” dagsordenen konkret kunne implementeres i MFF-forhandlingssporet. I lyset af den europæiske økonomiske krise sigter overvejelserne på at opnå en større vækst- og beskæftigelsesorientering af samhørighedspolitikken samt generelt bedre anvendelse af samhørighedsmidlerne. Det kan ikke helt udelukkes, at en konkret implementering af ”better spending” dagsordenen vil kræve genåbning af forhandlingsblokke, som er omfattet af den delvise generelle enighed.

Forhandlingslinjerne ventes fortsat i væsentligt omfang at blive tegnet mellem på den ene side flere af de store modtagere af samhørighedsmidler, som ønsker stor frihed i anvendelsen af midlerne og begrænset kontrol med de opnåede resultater, og på den anden side en række mindre modtagere, der i højere grad lægger vægt på effektivitet og resultatorientering.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter overordnet set samhørighedspolitikken og finder det hensigtsmæssigt at forbedre samhørighedspolitikken effektivitet ved at fokusere på at styrke beskæftigelsen og fremme intelligent, bæredygtig og inklusiv økonomisk vækst – navnlig i Europas mindst velstående regioner, der modtager størstedelen af samhørighedsmidlerne. Udmøntningen af samhørighedspolitikken må ligeledes tage hensyn til nationale forskelle for at kunne blive mere effektiv.

Nærværende forslag til forordning fastlægger ikke budgetrammen for fondene. Der mindes dog om, at regeringen ønsker, at budgetrammen for samhørighedspolitikken og landbrugspolitikken reduceres væsentligt. Regeringen ser i den forbindelse gerne, at midlerne for samhørighedspolitikken i højere grad fokuseres på de mindst udviklede regioner på bekostning af de mere velstående regioner og overgangsregionerne. Danmark er således skeptisk over for etableringen af mellem-indkomstregioner.

Som udgangspunkt er regeringen positiv over for målsætningen i Kommissionens nye forslag om at forbedre effektiviteten af de berørte politikker og støtter etablering af en fælles strategisk ramme og partnerskabskontrakt for udviklingsfondene under samhørighedspolitikken og Landdistriktsfonden og Hav- og Fiskerifonden.

En fælles planlægningsramme for de fem fonde vil forbedre koordinationen af indsatsen under fondene og samtidigt styrke den politiske kontrol. Regeringen er i den sammenhæng positiv overfor, at partnerskabskontrakterne udmøntes gennem en stringent planlægningsproces, der er målrettet mod opfyldelsen af Europa 2020 målsætningerne, og at programmeringen underkastes kontrol fra Kommissionen.

Henset at store offentlige underskud og høj gældssætning samt økonomiske ubalancer hæmmer en gunstig økonomisk udvikling og høj beskæftigelse, må udvidelsen af makroøkonomisk kondi-

tionalitet vurderes positivt. Regeringen støtter derfor en udvidelse af den makroøkonomisk konditionalitet indenfor samhørighedspolitikken til også at omfatte strukturfondene, landdistriktsfonden og fiskerifonden og en udvidelse til andre processer og instrumenter i det økonomiske samarbejde, udover Stabilitets- og Vækstpacten, herunder proceduren for makroøkonomiske ubalancer, som Danmark er omfattet af. Regeringen lægger i den forbindelse vægt på, at eventuelle beslutninger om suspension af EU-midler vedrørende et medlemsland træffes i Rådet og ikke af Kommissionen alene. Samtidig er regeringen skeptisk overfor midlertidigt forøgede støttesatser til kriseramte lande, idet dette kan svække deres incitament til at anvende samhørighedsmidlerne målrettet.

Regeringen støtter forslaget om at fastsætte målrettede betingelser, som skal tilvejebringes med henblik på at skabe grundlag for effektive investeringer fra fondene (ex ante og ex post konditionalitet) og etableringen af en resultatreserve, i det omfang at disse tiltag bidrager til en mere effektiv anvendelse af midlerne og fortsat giver den fornødne fleksibilitet til sektorspecifikke indsatser.

Regeringen finder dog, at Kommissionens forslag bør suppleres således, at man tager udgangspunkt i en identifikation af succeskritiske faktorer for de forskellige programmer i stedet for generelle og meget overordnede kontrollister, der kan vise sig ikke at være tilstrækkeligt effektive.

Regeringen støtter en øget resultatorientering af samhørighedspolitikken og en styrkelse af evaluering af programmerne. I det omfang, at det kan dokumenteres under anvendelse af rimelige ressourcer, bør de enkelte programmer gøre rede for, i hvilket omfang de har bidraget til opnåelsen af målsætningerne under Europa 2020 strategien. Dette gælder især for konvergensregionerne, der modtager de største midler.

Regeringen er positiv overfor en øget anvendelse af finansielle instrumenter, da dette kan bidrage til at opnå en større effekt indenfor en reduceret budgetramme. Regeringen ønsker ligeledes, at reglen om automatisk betalingsfrigørelse ikke svækkes yderligere.

Regeringen støtter tematisk koncentration som middel til mere effektivt at fremme beskæftigelse og økonomisk vækst gennem fokus på innovation, konkurrenceevne, grøn omstilling, bekæmpelse af klimaforandringer og ressourceeffektivitet. Derfor er regeringen også positiv over for Kommissionens forslag til et nyt bilag 1, som understreger fokuseringen på ovennævnte områder.

Regeringen ser således gerne, at samhørighedsmidlerne i højere grad end i dag målrettes til at støtte EU's vækst- og beskæftigelsesstrategi (Europa2020) samt tiltag med europæisk merværdi, for eksempel indenfor energiområdet. Investeringer i vækst og beskæftigelse bør være en mulighed inden for alle temaer for eksempel i form af tværgående prioriteter.

Regeringen ser gerne, at proportionalitetsprincippet fremhæves stærkere, og at mindre programmer således opnår den nødvendige fleksibilitet, så de kan målrettes de enkelte regioners udfordringer og muligheder.

Regeringen lægger vægt på, at det tilstræbes, at den nye struktur for programmeringen ikke gør forvaltningen tungere end det nuværende system. Reglerne for støtteberettigelse bør forenkles

yderligere og kontrollen af programmer bør differentieres på baggrund af de opnåede resultater – under hensyntagen til principperne for sund finansforvaltning. Kommissionens forslag om forenkling i forhold til støttemodtagere er positivt, men bør også omfatte forvaltningsmyndighederne; navnlig for mere udviklede regioner, der modtager forholdsvis små midler.

Regeringen støtter ”better spending” initiativet, idet man finder, at de mange strukturfondsmidler i højere grad end hidtil bør bidrage til at skabe vækst, konkurrenceevne og beskæftigelse.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt for Folketingets partier (i afventen af Folketingets Europaudvalgs konstituering) den 7. oktober 2011 samt for Folketingets Europaudvalg den 9. december 2011, den 20. april 2012, den 22. juni 2012, den 12. oktober 2012 og den 16. november 2012. Der er fremsendt grund- og nærhedsnotat den 21. november 2011.